

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (316) 成语故事 (三一六)

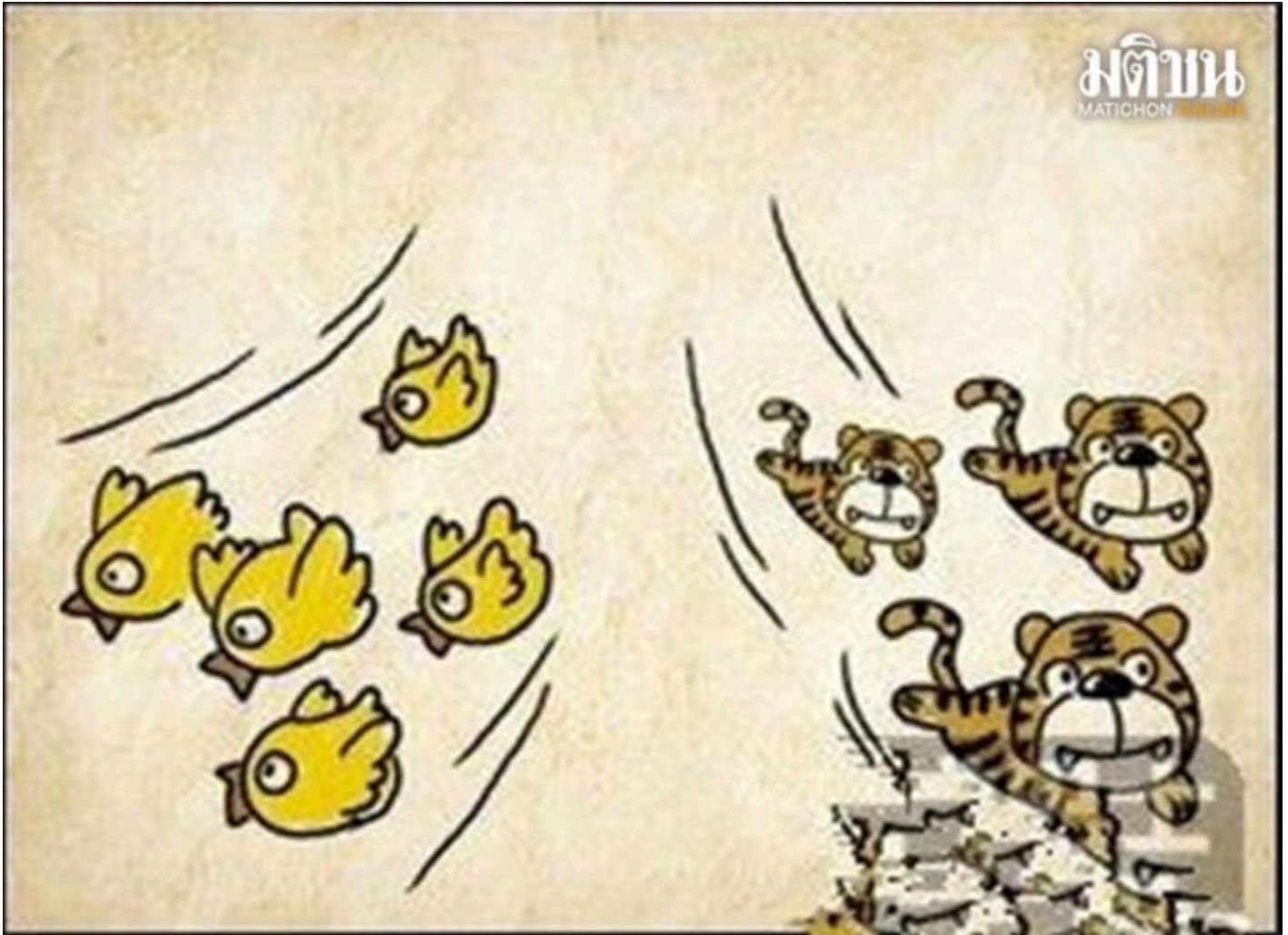
วันที่ 21 เมษายน 2567 - 10:45 น.

Facebook

Twitter

LINE

Copy Link

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ.ช่อชิ่ง เมธาธารณกุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

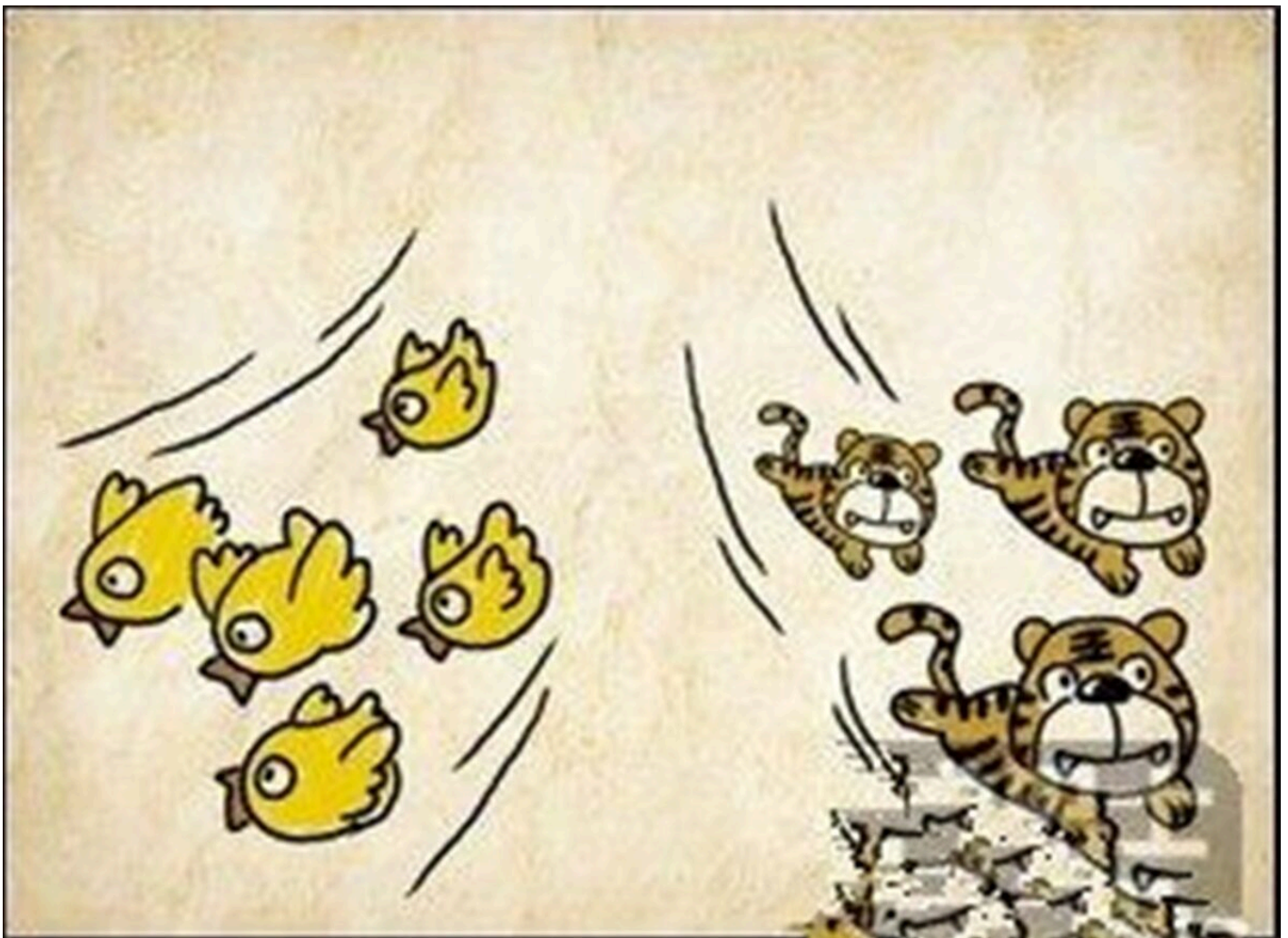
เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (316) 成语故事 (三一六)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 如鸟兽散/如鳥獸散 *rú niǎo shòu sàn* (หฺรู เหนี่ยว โจ้ว ซ่าน) คำว่า 如 *rú* (หฺรู) แปลว่า เสมือนดัง เป็นอย่างเช่น 鸟/鳥 *niǎo* (เหนี่ยว) แปลว่า นก 兽/獸 *shòu* (โจ้ว) แปลว่า สัตว์สี่เท้าเลี้ยงลูกด้วยนม 散 *sàn* (ซ่าน) แปลว่า แยกย้าย แตกกระจาย เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึง สภาพเหตุการณ์เหมื่อนดังกับ

เหล่านก และสัตว์ป่า ที่แตกตื่นแยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง ซึ่งตรงกับของไทยเราก็คือ ผีงแตกร้าง มาดูตัวอย่างจากนิทานสภานิตจีนนี้กัน

จีนในยุคการปกครองของจักรพรรดิฮั่นอู่ตี้ 汉武帝/漢武帝 Hàn wǔdì แห่งราชวงศ์ฮั่น 汉朝/漢朝 Hàn cháo (ฮั่นเฉา) ในยุคที่ประเทศชาติมีความเก่งกล้า และเข้มแข็งนั้น การดำเนินกิจการความสัมพันธ์กับต่างอาณาจักรนั้น ฮั่นอู่ตี้ใช้นโยบายแบบผสมผสาน มีทั้งสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต และดำเนินการปราบปรามด้วยกำลังทหาร สำหรับชนเผ่าเลี้ยงสัตว์เร่ร่อนทางเหนืออันมีนามว่าชองหนู 匈奴 Xiōngnú นั้น จักรพรรดิฮั่นอู่ตี้เลือกใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามขับไล่ชนเผ่าซึ่งดำเนินไปอย่างยาวนาน

ในช่วงการศึกนี้เอง มีขุนพลหนุ่มคนหนึ่งนามว่าหลี่หลิง 李陵Lǐ Líng เป็นที่เลื่องลือกันว่า เขียวชาญวิทย์ยุทธหลายแขนง โดยเฉพาะการยิงธนูบนหลังม้า แต่เนื่องด้วยอายุน้อยอ่อนประสบการณ์ จึงยังไม่ได้ถูกใช้งานที่สำคัญๆ ทำให้ขุนพลหนุ่มรู้สึกน้อยใจ ครั้งหนึ่ง ขุนพลหนุ่มหลี่หลิงได้รับบัญชาให้คุมกองกำลังส่งเสบียง แต่ขุนพลหนุ่มขอเสนอตัวออกรบแทน ทั้งยังเสนอเงื่อนไขว่าไม่ต้องการกองทัพม้า ขอเพียงกองทหารราบเดินเท้าจำนวนห้าพันนายก็พอ เขาจะนำกองทัพห้าพันนี้สร้างผลงาน และชื่อเสียงให้ได้

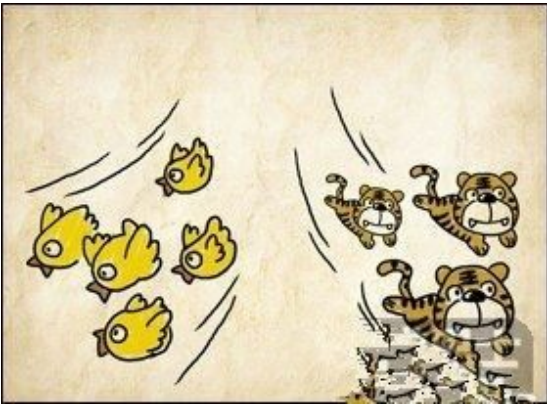

(ที่มาภาพ <https://image.baidu.com/search/detail?ct=503316480&z>)

จักรพรรดิฮั่นอู่ตี้เห็นว่าขุนพลหลี่หลิงมีความกล้าหาญ คิดจะทดสอบ จึงมอบทหารราบให้ตามที่ ขุนพลหนุ่มร้องขอ เมื่อได้ฤกษ์งามยามดี ขุนพลหลี่หลิงก็นำทหารทั้งห้าพันนายมุ่งหน้าออก ขยายแดน บุกดะลุยเข้าดินแดนของข้าศึก การรบในช่วงต้นนั้นทุกอย่างราบรื่น เขาชนะศึกทุกครั้ง ไป จนกองทัพของเขาเดินทัพมาได้สามสิบวัน ก็มาจนตรอกอยู่ที่กลางหุบเขาแห่งหนึ่ง เพราะถูก ข้าศึกที่มากกว่าเขาถึงสิบเท่าล้อมกองทัพเอาไว้ หลี่หลิงหาได้ยอมแพ้มั้ เขาตั้งรับได้อย่างมั่นคง แม้ว่าฝ่ายศัตรูจะมีกองกำลังมากกว่าเขาถึงสิบเท่า นั้น จะบุกเช่นไร ก็ไม่อาจเอาชนะเขาได้

เขาตั้งรับอยู่นานวัน ก็หวังว่ากองหนุนจะมาช่วย ซึ่งมีเรื่องลือกันว่าพวกขุนศึกที่ ตำแหน่งใหญ่กว่า มีกองกำลังจำนวนมากที่อยู่แนวหลัง เมื่อรู้ข่าวแทนที่จะรีบยกมาช่วย กลับสั่งให้เดินทัพขาลง เพื่อหวังยึดมือศัตรูกำจัดคู่แข่งนั่นเอง ดังนั้น กองทัพขุนพลหนุ่ม หลี่หลิงต้องสู้อย่างเดียวตายจนอาวุธ และอาหารเริ่มหมด หลี่หลิงเรียกประชุมทัพ และ พูดยุทธศาสตร์ต่อ ทุกคนต้องตายหมดเป็นแน่

ดังนั้น คินนี้ให้ทุกคนแยกกันหนีเอาตัวรอด เพื่อนำข่าวสารไปแจ้งต่อราชสำนักให้ได้ เมื่อตกลง ดังนี้ ทหารทุกนายจึงแยกย้ายกันดีฝ่าวงล้อมของข้าศึกออกไป ภายใต้ความวุ่นวายเหล่านี้ รอง แม่ทัพโดนสังหารตายในสนามรบ ขุนพลหลี่หลิงถูกจับตัวไป ต่อมาผู้คนจึงเอาเหตุการณ์การ แดกทัพแล้วแยกย้ายหลบหนีในครั้งนี้ มาใช้เปรียบเปรยกับกลุ่มคน องค์กร ที่เกิดการแตกแยกกัน แล้ว ต่างคนต่างแยกย้ายกันไปคนละทิศละทางนั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：溃败后，其成员各奔东西。

成語比喻：潰敗後，其成員各奔東西。

Chéngyǔ bǐyù: Kuìbài hòu, qí chéngyuán gè bēn dōngxī.

เจียงหวี่ ปี่ยวี่: ขั้ยป่าย โห้ว, ฉี เจียงหยวน เก้อ เป็น โดงซี

สุภาษิตเปรียบว่า: หลังจากพ่ายแพ้แล้ว สมาชิกก็แยกย้ายกันไปคนละทิศ

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

中午的钟声一响，学生们立刻如鸟兽散，一下子就跑得无影无踪了。

中午的鐘聲壹響，學生們立刻如鳥獸散，一下子就跑得無影無蹤了。

Zhōngwǔ de zhōng shēng yī xiǎng, xuéshēngmen lìkè rúniǎoshòusàn, yíxià zì jiù pǎo dé wú yǐng wú zōng le.

โจงอู่ เตอะ โจงเหมิง อี้ เสียง, เสวเหมิงเหมิน ลีเค่อ หยูเหนี่ยวโจ้วชาน, อี้เซี่ยยะ จี จี้ว ผ่าว เต้อ อู่ อี้ง อู่ โจง เลอะ

ทันทีที่เสียงระฆังตอนเที่ยงดังขึ้น นักเรียนก็แยกย้ายกันไปเหมือนนกแตกรังทันที แค่ประเดี๋ยวเดียวก็วิ่งหนีหายไปอย่างไร้ร่องรอยแล้ว